

Melkveehouder Hendrik Spiker over bladvlekken in maïs

‘Wij houden niet van half werk’

Hendrik Spiker geeft zijn maïs alle aandacht die het verdient. Logisch, hij ziet het als een basis voor het rantsoen van zijn dieren. De kuil waarmee hij meedoet aan Topmaïs, zit op 36 procent droge stof met 1.036 VEM en 407 zetmeel. Dat is volgens hem mede het gevolg van zijn keuze bladvlekkenziekte te bestrijden.

De maïskuil van Spiker bevat 36 procent droge stof met 1.036 VEM en 407 zetmeel.

TopMaïs

Dit artikel is geschreven door BASF in het kader van Topmaïs. Topmaïs is een initiatief van Melkvee.nl samen met Terra Agribusiness, VisscherHolland, Triferito en BASF. Topmaïs is een wedstrijd om de beste maïskuil en een platform om kennis te delen die leidt tot betere maïskuiten. Kijk voor de laatste ontwikkelingen op www.topmaïs.nl

Goed voeren tegen de laagste kostprijs. Dat is de strategie van melkveehouder Hendrik Spiker in Staphorst (OV). Snijmaïs ziet hij als de belangrijkste zetmeel- en energiebron in het basisrantsoen, dat hij verder aanvult met graskuil en losse bijproducten, zoals aardappelvezels en losse grondstoffen. „Goed en smakelijk voeren is belangrijk voor de koeien. Maïs en gras gebruiken we daarvoor als de basis. Afhankelijk van de prijs vullen we dat aan met bijproducten. Uiteindelijk is ons doel om de inzet van krachtvoer te minimaliseren”, vertelt Spiker. Bij het samenstellen van het rantsoen werkt hij samen met een onafhankelijke voeradviseur.

Maïs vertroetelen

Het melkveebedrijf van Spiker telt 200 melken kalfkoeien. Twee keer daags rijdt hij met vers voer langs het voerhek. Voor de eigen voerproductie teelt de veehouder gras en maïs op zand- en veengronden. „We kennen de percelen en doen er alles aan om in het voorjaar vroeg te zaaien. Zodra de grond geschikt is, gaan we aan de gang. Afgelopen voorjaar bijvoorbeeld zat de maïs er op 20 april al in. Ook leggen we greppeltjes aan voor de waterafvoer. De kans dat de maïs in een nat voorjaar te lijden heeft, is daardoor klein”, vertelt Spiker. De vroege zaai betekent volgens de melkveehouder ook dat het gewas in het najaar wat eerder geoogst kan worden. Om dan toch een goede opbrengst te kunnen oogsten, is het volgens hem een kwestie van de maïs vertroetelen. Een bladbemesting met kali en magnesium bijvoorbeeld is een standaard teeltmaatregel. De vroege oogst betekent ook dat er nog mogelijkheden zijn voor gras als vanggewas of voor de vroege inzaai van blijvend grasland. Vroeg zaaien betekent dat

het grasland veel sterker de winter in gaat en in het voorjaar beter staat.

Geen risico lopen

In 2013 kreeg Spiker voor het eerst te maken met een lichte vorm van bladvlekkenziekte in de maïs. Zijn teeltadviseur was al bekend met de desastreuze gevolgen die bladvlekkenziekten met zich mee kunnen brengen. Hij toonde Spiker foto's waarop een perceel te zien was dat voor een deel wel en voor een deel niet gespoten was met het fungicide Retengo Plus. „De verschillen waren groot”, aldus Spiker. Bovendien nam de ziektedruk in de omgeving ook wat toe. Om die reden besloot hij dit jaar alle onnodige risico's uit te sluiten. „Uit de onderzoeksresultaten van dit middel blijkt een hogere drogestofopbrengst en meer VEM en zetmeel. Daardoor verwachtten we een betere maïsoopbrengst. Voor ons is dat extra belangrijk vanwege het belang van maïs in het rantsoen.”

Geen gewasschade

Omdat Spiker de onkruidbestrijding in maïs zelf uitvoert, heeft hij al de beschikking over een getrokken spuitmachine. De maximale hoogte van de spuitbomen is echter beperkt. Ook de trekker die er voor staat, heeft een lage bodemvrijheid. Daarom liet hij het spuiten van de maïs aan de loonwerker over. „We waren een beetje bang voor het buigen en knakken van de stengels. Maar achteraf gezien was dat niet nodig geweest. De stengels buigen weliswaar ver door, maar binnen een paar dagen staat het gewas weer rechtop.” In de praktijk blijkt overigens dat het beter is om de maïs later op de dag te spuiten. Het gewas heeft dan minder vocht waardoor de stengel flexibeler is. Bovendien blijkt in de praktijk dat het spuitmoment vaak dicht

ligt tegen het moment dat de pluim zichtbaar wordt. Het gewas kan dan zomaar 170 centimeter lang zijn. Een paar dagen eerder spuiten kan ook. In die periode groeit het gewas zomaar 10 centimeter per dag. Een week eerder spuiten scheelt dan 70 centimeter gewaslengte. „Op grond van mijn ervaringen van dit seizoen denk ik komend jaar met onze eigen spuitmachine door de maïs te kunnen rijden”, aldus Spiker.

Groen gewas

Visueel toonde het maïsgewas afgelopen zomer eigenlijk geen verschil ten opzichte van onbehandelde delen. Volgens Spiker is dat logisch. „Wij geven de maïs veel aandacht waardoor het er altijd al fris bij staat.” Toch bleek in de periode voor de oogst dat de kolven zich veel beter vulden. Uiteindelijk leidde dat bij de oogst van het groene gewas tot 36 procent droge stof met 1.036 VEM en 407 zetmeel. „Prachtige cijfers als je kijkt hoe groen de maïs er nog bij stond.” Het gunstige drogestofpercentage is volgens de melkveehouder een direct gevolg van het grotere kolfaandeel in de kuil.

Terugverdiend

De conclusie is volgens Spiker dat de kosten van de bladvlekkenbestrijding van 110 euro per hectare altijd terugverdiend worden met een hogere opbrengst. „Je hebt er 2 ton extra opbrengst voor nodig. Dat heb je altijd.” Dit najaar oogstte Spiker 47,5 ton product. Gelet op het groeiseizoen met extreme buien was dat goed, maar meestal zit hij tussen de 50 en 60 ton. Om de kwaliteit van zijn kuil te meten aan die van andere veehouders, heeft Spiker zich aangemeld voor Topmaïs. „Het is altijd leuk om te kijken waar je staat ten opzicht van collega's.” ■

Hendrik Spiker kreeg in 2013 voor het eerst te maken met een lichte vorm van bladvlekkenziekte in de maïs.

Hogere ziektedruk in maïs

Bladschimmels in maïs waren er altijd al, maar doordat de maïs vroeger weerbaarder was, kwamen die minder tot uiting. Als gevolg van weersextremen en een schralere bemesting neemt de ziektegevoeligheid van maïs de laatste jaren toe. Bladvlekken kunnen wel tot 50 procent opbrengst reduceren. Het fungicide Retengo Plus werd in 2013 voor het eerst op praktijkschaal toegepast, nadat het de jaren ervoor in het onderzoek al hele goede resultaten had laten zien.

Het effect van deze schimmelbestrijder op de maïs is tweeledig. Naast een effectieve ziektebestrijding geeft het de plant ook extra vitaliteit. Daardoor is de maïs minder gevoelig tijdens stress-situaties.

Het gevolg hiervan is dat het gewas langer groen blijft en tot aan de oogst extra energie in de kolvulling kan steken. Omgerekend is de extra voederwaarde volgens onderzoek van Schothorst Feed Research altijd minimaal 250 euro per hectare.

Uit een onderzoek onder maïstelers blijkt dat, afhankelijk van het seizoen, gemiddeld 10 tot 34 procent van hen de afgelopen vier jaar problemen heeft gehad met bladvlekkenziekte. De inzet van deze schimmelbestrijder is gebaseerd op ziektebestrijding en de vrij zekere meeropbrengst als de ziektedruk lager blijkt dan verwacht. Ook noemen de telers de zekerheid op een hoger zetmeelaandeel in de kuil. Dat komt doordat de kolven veel beter gevuld zijn.

